

The expediency of using the method of statistical equations of dependencies with the search for optimum performance indicators to create a model of the dynamics of the development of agricultural enterprises in conditions of limited data sets has been substantiated.

It is shown that the establishment of natural links between the specific action of the main factors on the sectoral structure of agricultural enterprises should be based on experimental studies with the rationale for using the methodology, which will determine the optimal level of sectoral structure of specific enterprises.

Key words: *industry structure, optimization, method of statistical equation of dependencies, agrarian enterprises.*

УДК 334.012.61

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

*ГРЖЕВА О.М., к.е.н., доцент,
БІРЧЕНКО Н.О., к.е.н., старший викладач,
РЯСНЯСЬКА А.М., к.е.н., асистент,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА*

Постановка проблеми у загальному вигляді. За часів активних соціально-економічних перетворень в Україні, в умовах, коли відбувається розширення економічної самостійності регіонів та децентралізація влади, по-новому визначається роль малого бізнесу для регіонального розвитку. Причиною цього є те, що малий бізнес охоплює найбільшу частку ринку та широкий спектр видів економічної діяльності, при цьому маючи значні конкурентні переваги порівняно з великим бізнесом. Але відсутність належної підтримки малого бізнесу з боку зацікавлених учасників економічних відносин породжує низку проблем щодо ефективного його функціонування та розвитку. Вирішення існуючих проблем визначає необхідність розробки системи підтримки малого бізнесу, яка дасть змогу сформулювати стратегічні засади такої підтримки та розробити управлінські технології стимулювання розвитку малого підприємництва для забезпечення ефективного регіонального розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню теоретичних засад та функціонування підприємств малого бізнесу присвячено роботи багатьох вчених: З.С. Варналія, В.М. Гейця, Г.С. Гаврилюка, О.В. Дикань, В.К. Збарського, Й.П. Звоняря,

О.М. Кашуби, І.В. Корогода, В.В. Паппа, Н.І Редіної, В.А. Табінського, О.В. Якушевої та інших [1-10]. У працях зазначених науковців розглянуто процес становлення малого і середнього бізнесу в Україні, особливості його розвитку в сучасних умовах, основні проблеми та перспективи розвитку малого підприємництва як на регіональному, так і на державному рівні. Однак незважаючи на значну кількість наукових праць щодо діяльності суб'єктів підприємницької діяльності малого бізнесу надалі залишаються актуальними і потребують подальшого дослідження питання щодо визначення тенденцій розвитку підприємств малого бізнесу в Україні та в окремих регіонах, а також усвідомлення їхніх конкурентних переваг та проблем розвитку.

Формулювання цілей статті. Метою даного дослідження є визначення сучасного стану та тенденцій діяльності підприємств малого бізнесу в Харківській області.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для розуміння головних засад і закономірностей розвитку малого бізнесу, необхідно визначити сутність цього поняття. Дефініції «бізнес» та «підприємництво» є категоріями, здебільшого, синонімічними, але з певними відмінностями в системі використання, тому виникає необхідність з'ясувати особливості цих понять. Серед найбільш поширених визначень такі: бізнес – економічна діяльність, яка має ризиковий характер та спрямованість на отримання комерційного прибутку; підприємництво – ініціативна, самостійна діяльність осіб або підприємств (фірм), націлена на отримання прибутку, або особистого доходу, і яка здійснюється на власний ризик та під власну майнову відповідальність [11].

Зміст бізнесу, межі його здійснення тісно пов'язані з формами й видами підприємницької діяльності, оскільки відображають характерні особливості тієї чи іншої ланки господарювання, уточнюють межі його розвитку та особливостей функціонування.

Погодимося із думкою більшості науковців, поняття «бізнес» є ширшим, ніж «підприємництво», оскільки охоплює відносини, що виникають між усіма учасниками ринкової економіки, включаючи не лише підприємців, а й споживачів, найманих працівників, державні структури [12].

З огляду на наведені поняття, основною метою бізнесу вважатимемо отримання прибутку, притому ця діяльність не обов'язково повинна бути ризиковою та інноваційною, на відміну від підприємництва. Аналіз цих понять за основними критеріями наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Порівняння дефініцій «підприємництво» та «бізнес»

<i>Підприємництво</i>	<i>Бізнес</i>
1. Основна мета діяльності	
Досягнення соціального та економічного (в т. ч. прибутку) ефектів.	Отримання прибутку
2. Суб'єкт діяльності	
Фізичні та юридичні особи.	
3. Шляхи досягнення основної мети діяльності	
З використанням інноваційних технологій, підходів до управління, розроблення нової продукції.	Розширенням обсягів виробництва, наданням послуг чи зі збільшенням товарообороту без введення інновацій.
4. Особисті якості суб'єкта діяльності	
Організаторські здібності, ініціативність, комплексне знання з основ економіки, наявність підприємницького хисту, новаторство.	Бажання швидкого прибутку, авантюризм, ініціативність, комплексне знання з основ економіки.
5. Періодичність здійснення діяльності	
Систематична діяльність, здійснюється постійно.	Як систематично, так і одноразово в будь-якій сфері діяльності.
6. Наявність найманих працівників	
Є обов'язковою умовою для юридичної особи. Фізична особа-підприємець у своїй діяльності може не використовувати працю найманих робітників.	

Порівняння термінів «бізнес» та «підприємництво» дало змогу дійти висновку, що підприємництво відрізняється від бізнесу однією істотною властивістю – новаторством. В умовах ринкової економіки конкурентоздатним вважається те підприємство, яке зможе визначити вимоги ринку й виробляти продукцію, яка буде користуватися попитом. Здатність підприємства швидко реагувати на зміну попиту стає першочерговим завданням, вирішення якого визначає виживання й успішне функціонування підприємства.

В загальносвітовій практиці не розроблено єдиних підходів поділу підприємств на малі, середні та великі, вони децю відрізняються по країнах. Критерії та їх розміри щодо виокремлення типів бізнесу в Україні відобразимо в таблиці 2, а також виділимо такий критерій як чутливість до економічних змін, який має значення для подальшого дослідження [12].

Критерії виокремлення різних типів бізнесу в Україні

<i>Критерії</i>	<i>Малий бізнес</i>	<i>Середній бізнес</i>	<i>Великий бізнес</i>
Чисельність працівників	до 50 ос.	до 250 ос.	більше 250 ос.
Обсяги обороту	до 10 млн. €	до 50 млн. €	більше 50 млн. €
Чутливість до економічних змін	підвищена	середня	незначна

Отже, підприємство малого бізнесу – суб`єкт господарювання певної організаційно-правової форми та форми власності, економічна діяльність якого має ризиковий характер і спрямована на отримання комерційного прибутку, а також в якого середньорічна кількість працівників не перевищує 50 осіб, річний дохід не перевищує суму еквівалентну 10 млн. євро.

У країнах із ринковою економікою малі та середні підприємства кількісно складають абсолютну більшість підприємств. Вони представлені практично в усіх секторах економіки, але їхня роль є особливо важливою в тих галузях, в яких немає великого бізнесу.

В Україні підприємства малого та середнього бізнесу є в усіх галузях економіки, при цьому в деяких галузях діяльність здійснюється лише суб`єктами малого підприємництва, а великих підприємств взагалі немає. Це, зокрема, стосується освіти, охорони здоров`я та надання інших видів послуг. Понад 90 % реалізованої продукції припадає на малий бізнес у сфері фінансової та страхової діяльності, а також операцій із нерухомим майном. Загалом, у більшості галузей на малий бізнес припадає понад 50 % реалізованої продукції [12].

Аналіз економічної ситуації та статистичних даних за 2010-2017 рр. показав, що відбувається тенденція до зменшення загальної кількості суб`єктів господарювання в Україні: з 378810 од. у 2010 р. до 338256 од. у 2017 р., при чому кількість малих підприємств зберігається приблизно на одному рівні протягом досліджуваного періоду 2010-2017 рр. (близько 320000 од.) [13].

Частка малих підприємств у загальній кількості суб`єктів господарювання по Україні складає близько 95 %, середніх – близько 4 % і великих підприємств – лише близько 1 % (табл. 3).

Таблиця 3

**Кількість суб'єктів господарювання по Україні
у 2010-2017 рр. з розподілом за їх розмірами**

<i>Показники</i>	<i>Усього</i>	<i>у тому числі підприємства</i>		
		<i>великі</i>	<i>середні</i>	<i>малі</i>
2010	378810	586	20983	357241
2011	375695	659	20753	354283
2012	364935	698	20189	344048
2013	393327	659	18859	373809
2014	341001	497	15906	324598
2015	343440	423	15203	327814
2016	306369	383	14832	291154
2017	338256	399	14937	322920

Розглянемо основні показники діяльності суб'єктів господарювання по Україні у 2017 р. за розмірами підприємств: кількість зайнятих працівників у підприємствах великого бізнесу приблизно така ж як і в підприємствах малого бізнесу – 1560,9 і 1658,9 тис. осіб відповідно, у підприємствах середнього бізнесу зайнято значно більше працівників – 2593,1 тис. осіб; обсяг реалізованої продукції, (товарів, послуг) у малому бізнесі 1482000,7 млн. грн., у великому бізнесі – 2929516,6 млн. грн. і найбільше у середньому – 1482000,7 млн. грн. (табл. 4) [13].

Таблиця 4

**Основні показники діяльності суб'єктів господарювання
по Україні у 2017 р. з розподілом за їх розмірами**

<i>Показники</i>	<i>Усього</i>	<i>у тому числі підприємства</i>		
		<i>великі</i>	<i>середні</i>	<i>малі</i>
Кількість суб'єктів господарювання, одиниць	338256	399	14937	322920
Кількість зайнятих працівників, тис. осіб	5812,9	1560,9	2593,1	1658,9
Обсяг реалізованої продукції, (товарів, послуг), млн. грн.	7707935,2	2929516,6	3296417,9	1482000,7

В регіональному розрізі найвищі показники кількості суб'єктів малого підприємництва в 2017 р. спостерігалися у Дніпропетровській (22989 од.), Одеській (20210 од.), Харківській (18297 од.), Київській (15668 од.) і Львівській (14432 од.) областях. Найнижчі показники кількості суб'єктів малого підприємництва в Луганській (2763 од.), Чернівецькій (3192 од.), Тернопільській (3720 од.), Рівненській (4177 од.) та Сумській (4481 од.) областях (рис. 1) [14].

Харківська область поділена на 27 районів. Загальна кількість підприємств у 2017 р. становить 22597 од. В розрізі районів найбільша кількість підприємств зареєстровано в Харківському (1083 од.), Дергачівському (461 од.) та Богодухівському (218 од.); найменша кількість – в Коломацькому (38 од.), Великобурлуцькому – (57 од.) та Зачепилівському (63 од.) районах [15].

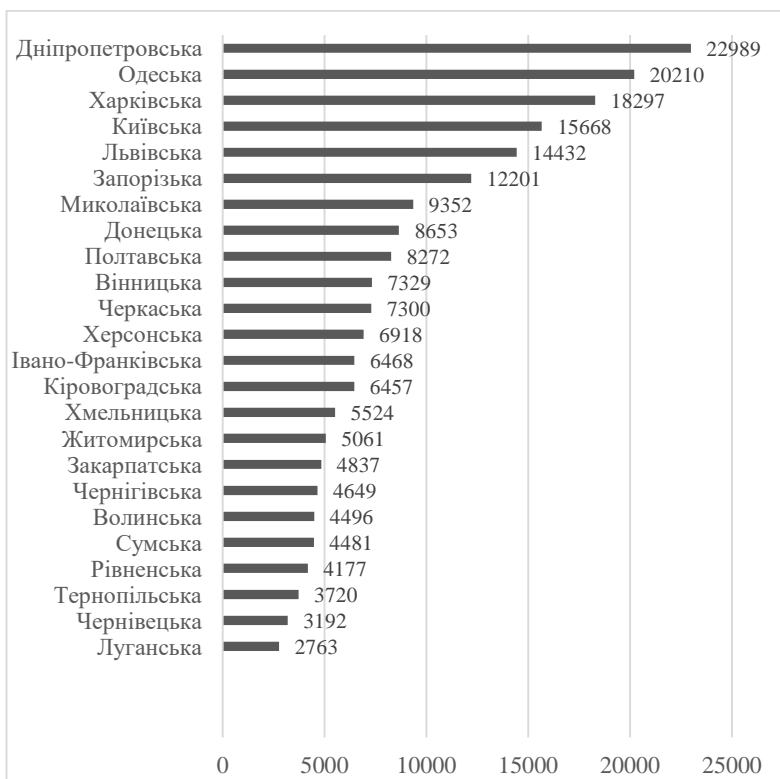

Рис. 1. Кількість підприємств малого бізнесу по областям України у 2017 р.

Проаналізуємо сучасний стан діяльності підприємств малого бізнесу в Харківській області в 2013-2017 рр. та визначимо основні тенденції їх розвитку (табл. 5).

Харківська область у 2017 р. налічувала 6,9 % підприємств від загальної кількості підприємств малого бізнесу в Україні, але в регіоні існує достатньо проблем, що стримують ефективний розвиток малого бізнесу та перешкоджають економічному відтворенню регіону.

Таблиця 5

Показники діяльності підприємств малого бізнесу в Харківській області в 2013-2017 рр.

<i>Показники</i>	<i>Роки</i>				
	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>
Кількість підприємств, од.	24883	23724	23827	19328	21461
% до загальної кількості малих підприємств по Україні	6,7	7,3	7,3	6,6	6,9
Зайняті працівники, тис. осіб	130,1	118,6	113,6	111,2	116,4
Обсяг реалізованої продукції, млн. грн.	40664,4	44745,9	65273,7	80385,4	99231,6
Одержали прибуток, %	64,3	64,7	72,3	70,4	69,6

Динаміку кількості підприємств в Харківській області в 2013-2017 рр. відобразимо на рис. 2.

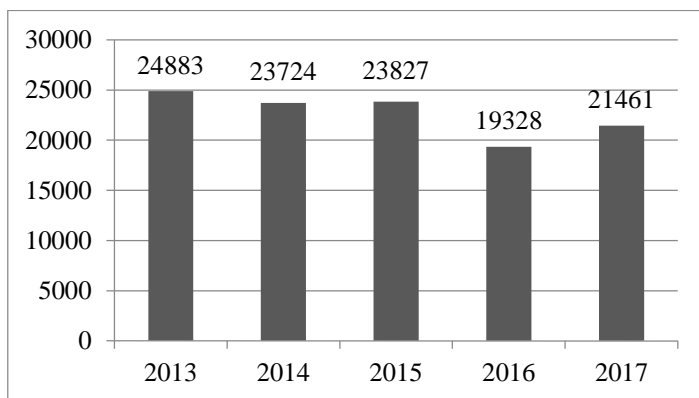

Рис. 2. Динаміка кількості підприємств малого бізнесу в Харківській області в 2013-2017 рр.

Аналіз рис. 2 показує, що кількість підприємств малого бізнесу в Харківській області за досліджуваний період зменшилася з 24883 од. у 2013 р. до 21461 од. у 2017 р., проте зросла порівняно з попереднім 2016 р. (19328 од.). Однією з причин таких змін є кризові явища в Україні: велика кількість малих підприємств не витримують конкуренцію та банкрутують, деяким з них вдається побороти кризові явища і повернути втрачені позиції.

Аналіз кількості зайнятих працівників Харківській області свідчить про систематичне зменшення кількості працівників у підприємствах малого бізнесу з 130,1 тис. осіб у 2013 р., до 116,4 тис. осіб у 2017 р., проте порівняно з минулим роком відбулося збільшення (111,2 тис. осіб у 2016 р.).

Зменшення кількості зайнятих робітників обумовлюється скороченням кількості малих підприємств в Харківській області, а також підвищеним рівнем автоматизації праці за сучасних часів. Через відсутність пільгових умов при збільшенні кількості зайнятих працівників, підприємці вимушені приховувати їх, бо не мають певної зацікавленості в збільшенні їхньої кількості. Така ситуація є наслідком тіньової економіки в Україні, рівень якої в є одним з найвищих у Європі.

В цілому по області протягом 2017 р. прибутково працювало 69,6 % підприємств, що на 1,2 % менше, ніж у минулому році (70,4 %) і на 5,3 % більше, порівняно з 2013 р. (64,3 %).

Обсяг реалізованої продукції, не зважаючи на скорочення кількості підприємств малого бізнесу в Харківській області, загалом має позитивну динаміку, що може бути пов'язане з підвищенням механізації та автоматизації виробництва, де є потреба в меншій кількості зайнятих та більш якісному виробництві продукції.

Підприємствами малого бізнесу Харківської області у 2017 році реалізовано продукції (товарів, послуг) на суму 99231,6 млн. грн., що на 23,4 % більше ніж у попередньому році (80385,4 млн. грн.) (рис. 3). Обсяги реалізації підприємств малого бізнесу Харківщини становили у 2017 р. 6,7 % від загального обсягу реалізації аналогічних підприємств по Україні.

Отже, аналізуючи період 2013-2017 рр., можна зробити висновок, що в Харківській області кількість підприємств малого бізнесу зменшилась, разом з тим зменшилась кількість зайнятих робітників у малому бізнесі. Проте значно збільшився обсяг реалізованої продукції та відсоток підприємств малого бізнесу, які отримали прибуток, що свідчить про позитивні тенденції їх розвитку.

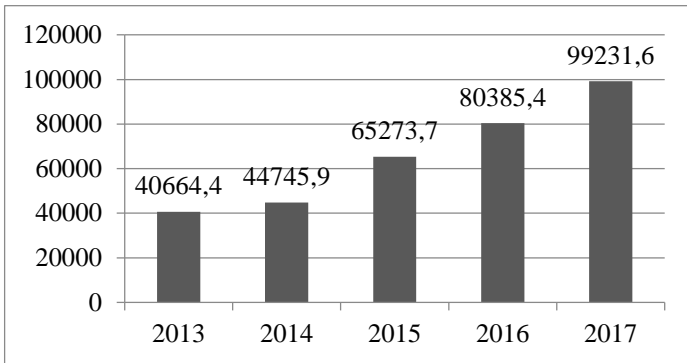

Рис. 3. Динаміка обсягу реалізованої продукції підприємствами малого бізнесу в Харківській області в 2013-2017 рр.

Висновки. Дослідивши теоретичні аспекти малого бізнесу, зокрема, співставивши дефініції «підприємництво» та «бізнес» і врахувавши поділ суб'єктів господарювання на види за розміром, пропонуємо застосовувати таке поняття як підприємство малого бізнесу, що є найбільш влучним у даному дослідженні. Під підприємством малого бізнесу розуміємо суб'єкт господарювання певної організаційно-правової форми та форми власності, економічна діяльність якого має ризиковий характер і спрямована на отримання комерційного прибутку, а також в якого середньорічна кількість працівників не перевищує 50 осіб, річний дохід не перевищує суму еквівалентну 10 млн. євро.

Аналіз сучасного стану діяльності підприємств малого бізнесу в Харківській області за основними показниками показав, що протягом досліджуваного періоду спостерігалась тенденція до зменшення їх кількості з 24883 од. у 2013 р. до 21461 од. у 2017 р. та скорочення кількості зайнятих в їх діяльності працівників з 130,1 тис. осіб у 2013 р., до 116,4 тис. осіб у 2017 р. Проте порівнюючи з попереднім 2016 р. відбулося збільшення кількості підприємств на 11 % (на 2133 од.) та на 5 % (на 5200 осіб) зросла кількість зайнятих працівників, що все ж таки свідчить про позитивні тенденції. Крім того, спостерігається чітка тенденція до збільшення обсягів реалізованої продукції підприємствами малого бізнесу Харківської області: у 2017 році реалізовано продукції (товарів, послуг) на суму 99231,6 млн. грн., що на 23,4 % більше ніж у попередньому році (80385,4 млн. грн.) і більш ніж в два рази більше за 2013 р. (40664,4 млн. грн.).

Література.

1. Варналій З.С. Мале підприємництво: основи теорії і практики : монографія / З.С. Варналій. – [4-те вид., стер.]. – К.: Знання, КОО, 2008. – 302 с.
2. Гаврилюк Г.Є. Сучасний стан і проблеми розвитку малого підприємництва в Україні / Г.Є. Гаврилюк, Н.О. Одрибець // Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна. – 2015. – Вип. 48. – С. 17–21.
3. Дикань О.В. Розвиток малого бізнесу в Україні: проблеми та шляхи забезпечення / О.В. Дикань // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2017. – № 57. – С. 58-66.
4. Збарський В.К. Менеджмент малого та середнього бізнесу: навчальний посібник / В.К. Збарський – К.: ДАКККІМ, 2006. – 361 с.
5. Звонар Й.П. Бар'єри на шляху розвитку малого бізнесу в Україні та інструменти їх подолання / Й.П. Звонар // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2015. – Випуск 15. – Частина 1. – С. 36-39.
6. Кашуба О.М. Підприємництво в Україні: проблеми і перспективи розвитку [Електронний ресурс] / О.М. Кашуба. – Режим доступу: http://www.economy.in.ua/pdf/6_2015/24.pdf
7. Корогод І.В. Генезис і сутнісна характеристика бізнесу в контексті економічних учень / І.В. Корогод // Економіка і регіон. – 2012. – № 2. – С. 57-62.
8. Папш В.В. Сучасний стан і тенденції розвитку малого підприємництва в Україні / В.В. Папш // БІЗНЕСІНФОРМ. – 2013. – № 6. – С. 160-164.
9. Розвиток малого підприємництва промислового регіону: монографія / За загальною редакцією академіка Академії економічних наук України Н.І Редіної. – Дніпропетровськ, ДДФА, 2014. – 200 с.
10. Табінський В.А. Деякі аспекти розвитку малого підприємництва в Україні / В.А. Табінський, А.П. Сімон, А.В. Стасюк // Економіка і суспільство. – 2016. – № 2. – С. 36-39.
11. Nicolas C. (1997). Siropolis. Small business management: A guide to entrepreneurship. Boston: Houghton, Mifflin Company, P. 672.
12. Якушева О.В. Економічний розвиток і підтримка малого та середнього бізнесу на регіональному рівні: десерт. на здоб. наук. ступ. канд. екон. наук / О.В. Якушева. – Черкаси, 2017. – 288 с.
13. Статистичний щорічник України за 2017 рік / За редакцією І.Є. Вернера. – Київ: Державна служба статистики України, 2017. – 541 с.
14. Статистичний збірник «Регіони України» за 2017 рік / За редакцією І.Є. Вернера. – Ч. 2. – Київ: Державна служба статистики України, 2018. – 682 с.
15. Діяльність підприємств [Електронний ресурс] / Головне управління статистики в Харківській області. – Режим доступу: <http://kh.ukrstat.gov.ua/index.php/stat-informatsiya>.

References.

1. Varnalij Z.S. (2008). *Male pidpryjemnytstvo: osnovy teorii i praktyky* [Small business: fundamentals of theory and practice: monograph]. (4d ed.). Kyiv: Znannja, KOO, p. 302 [in Ukrainian].
2. Havryliuk H.Ie. (2015). Suchasnyi stan i problemy rozvytku maloho pidpryjemnytstva v Ukraini [Current state and problems of small business development in Ukraine]. *Visnyk of the Lviv Commercial Academy. The series is economical – Bulletin Lwivskoi komertsii noi akademii. Seria ekonomichn*, Issue 48, pp. 17–21 [in Ukrainian].
3. Dykan O.V. (2017). Rozvytok maloho biznesu v Ukraini: problemy ta shliakhy zabezpechennia [Small business development in Ukraine: problems and ways of providing]. *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti – Bulletin of the Economy of transport and industry*, No. 57, pp. 58–66 [in Ukrainian].
4. Zbarskyi V.K. (2006). *Menedzhment maloho ta serednoho biznesu: navchalnyi posibnyk* [Small and medium business management: a manual]. Kyiv: DAKKKiM, p. 361 [in Ukrainian].
5. Zvonar Y.P. (2015). Bariery na shliakhu rozvytku maloho biznesu v ukraini ta instrumenty yikh podolannia [Barriers to the development of small business in Ukraine and tools to overcome them]. *Naukovi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu – Scientific bulletin of Kherson state university*, Issue 15. Part 1, pp. 36–39 [in Ukrainian].
6. Kashuba O.M. (2015). Pidpryjemnytstvo v Ukraini: problemy i perspektyvy rozvytku [Entrepreneurship in Ukraine: problems and prospects of development]. *www.economy.in.ua*. Retrieved from http://www.economy.in.ua/pdf/6_2015/24.pdf [in Ukrainian].
7. Korohod I.V. (2012). Henezys i sutnisna kharakterystyka biznesu v konteksti ekonomichnykh uchen [Genesis and essential characteristics of business in the context of economic learning]. *Ekonomika i rehion – Economy and region*, No. 2, pp. 57–62 [in Ukrainian].
8. Papp V.V. (2013). Suchasnyi stan i tendentsii rozvytku maloho pidpryjemnytstva v Ukraini [Current state and trends of small business development in Ukraine]. *Biznes inform – Business inform*, No. 6, pp. 160–164 [in Ukrainian].
9. Redina N.I. (Eds.) (2014). *Rozvytok maloho pidpryjemnytstva promyslovoho rehionu* [Development of small business in the industrial region]. Dnipropetrovsk, DDFA, p. 200 [in Ukrainian].
10. Tabinskyi V.A., Simon A.P., & Stasiuk A.V. (2016). Deiaki aspekty rozvytku maloho pidpryjemnytstva v Ukraini [Some aspects of small business development in Ukraine]. *Ekonomika i suspilstvo – Economics and Society*, No 2, pp. 36–39 [in Ukrainian].
11. Nicolas C. (1997). *Siropolis. Small business management: A guide to entrepreneurship*. Boston: Houghton, Mifflin Company, P. 672 [in English].
12. Yakusheva O.V. (2017). Ekonomichniy rozvytok i pidtrymka maloho ta serednoho biznesu na rehionalnomu rivni [Economic development and support of small and medium-sized businesses at the regional level]. *Dissertation of candidate of economic Sciences*. Cherkasy, p. 288 [in Ukrainian].

13. Verner I.Ie. (2017). *Statystychnyi sborichnyk Ukrainy za 2017 rik* [Statistical yearbook of Ukraine for 2017]. Kyiv: Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, p. 541 [in Ukrainian].

14. Verner I.Ie. (2018). *Statystychnyi zbirnyk «Rehiony Ukrainy» za 2017 rik* [Statistical collection "Regions of Ukraine" for 2017]. Kyiv: Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, p. 682 [in Ukrainian].

15. Diialnist pidpriemstv. Holovne upravlinnia statystyky v Kharkivskii oblasti [Activities of enterprises. Main administration of statistics in the Kharkiv region]. *kb.ukrstat.gov.ua*. Retrieved from <http://kh.ukrstat.gov.ua/index.php/stat-informatsiya> [in Ukrainian].

Анотація.

Гіржева О.М., Бірченко Н.О., Рясняська А.М. Сучасний стан та тенденції діяльності підприємств малого бізнесу в Харківській області.

У статті досліджується сучасний стан діяльності та тенденції діяльності підприємств малого бізнесу. Вивчено співвідношення дефініцій «підприємство» і «бізнес». Запропоновано при врахуванні розміру підприємств застосовувати поняття «підприємство малого бізнесу». Проаналізовано діяльність підприємств малого бізнесу в Україні та Харківській області за період 2013-2017 рр.

Ключові слова: підприємництво, бізнес, підприємство малого бізнесу, діяльність підприємств, обсяг реалізованої продукції, Харківська область.

Аннотация.

Гиржева А.Н., Бирченко Н.А., Рясняська А.М. Современное состояние и тенденции деятельности предприятий малого бизнеса в Харьковской области.

В статье исследуется современное состояние деятельности и тенденции деятельности предприятий малого бизнеса. Изучено соотношение определенных «предприятие» и «бизнес». Предложено при учете размера предприятий применять понятие «предприятие малого бизнеса». Проанализирована деятельность предприятий малого бизнеса в Украине и Харьковской области за период 2013-2017 гг.

Ключевые слова: предприятие, бизнес, предприятие малого бизнеса, деятельность предприятий, объем реализованной продукции, Харьковская область.

Abstract.

Girzheva O.M., Birchenko N.O., Ryansnyaska A.M. The current state and trends of small business enterprises in the Kharkiv region.

The article examines the current state of activity and trends of small business enterprises. The comparison of the definitions of "enterprise" and "business" is studied. It is proposed to use the concept of "small business enterprise" when taking into account the size of enterprises. The analysis of activity of small business enterprises in Ukraine and Kharkiv oblast for the period of 2013-2017 is analyzed.

Key words: enterprise, business, small business enterprise, activity of enterprises, volume of sold products, Kharkiv region.